

PROSTITUZIOA, ITZALEKO OFIZIOA

«Historia de la prostitución en Euskal Herria» liburuan garai bakoitzean prostituzioak gure artean izandako forma desberdinak jaso ditu Charo Roquerok, batez ere XVII. mendetik aurrera.
GAUR8

Ilunera kondenatutako lanbidea argitara ekarri nahia

 GIZARTEA / amagoia.mujika@gaur8.info

Prostituzioa betidanik existitu izan da Euskal Herrian, nahiz eta gizartearen une bakoitzeko tasunak tarteko, forma eta modu desberdinetan eman den aldiro. Itzaleko ofizioa da, existitzen den baino existituko ez balitz bezala hartzen den munduaren ertz ilun bateko lanbidea. Charo Roquerok argitara ekarri du liburu batean.

Soziologia eta Historia ikasi zuen Charo Roquerok, baina ez da historia handiaren eta soziologia handiaren zale. «Gai bat hartu eta ikuskera soziologiko eta historiko batetik aztertzea gustatzen zait», agertu du. Gai handien itzaletan dauden gaien zalea da beraz. Eta, bereziki, emakumearekin lotura duen guztiak ematen dio arreta. «Izugarri interesatzen zaizkit emakumearekin lotutako gaiak;

emakume baten jokaera baldintzatzen eta mugatzen duten egoera historikoak ikertzea gustatzen zait. Zerk bultzatzen du emakume bat bizitzan jokaera bat edo bestea izatera?». Eta bere jakin-min eta interes horiei segituz iritsi da Charo Roquero Euskal Herrian prostituzioaren historia ikertzeraz, itzaleko ofizio bat argitara atera asmoz. Duela aste batzuk aurkeztu zuen Txalaparta etxearekin argitaratutako lana: «Historia de la prostitución en Euskal Herria».

Prostituzioaren aurrean jarre- oso bitxia dauka oro har jendarteak. Gauza jakina da existitzen dela, baina existituko ez balitz bezala jokatzeko da, bazterreko ertz horretan gertatzen dena inoren mesedetan edo kalteetan ez balitz moduan. Hartara, ez da erraza prostituzioari buruzko informazio historikoa bil-tzea, batez ere XIX. mendearen aurrekoa. «Izugarri zaila da dokumentazioa lortzea. Ez dago agiririk edo paperik, ez baita izan publikoki hitz egiteko gai bat. Ez da gai erakargarri bat eta inori ez zaio komeni izan prostituzioari buruz hitz egitea, ez bezeroei ezta prostitutei ere. Erabat klandestino izan da hala komeni izan zaielako denei», kontatu du Roquerok.

Horregatik, XVII. eta XVIII. mendeetan prostituzioak egin zuen bidea aztertzea ez da lan samurra izan. «Datu bilketa nekeza izan da. Auzietako doku-

mentazioa ikertuz topatu dut informazio asko, auzi desberdinei buruzko agiri dezente dagoelako. Ez dira zuzenean prostituzioaz ari, baina tartean agertzen dira gai horri buruzko xehetasunak». Prostituzioaren kontaketa historikoa, beraz, le- rro artean jasotakoarekin osatu behar izan du, ofizioa bera hala-koxea delako, lerro artekoa, izenburu handirik gabea.

XIX. mendearen aurretiko dokumentazioa topatzea zaila da, baina horrek ez du esan nahi Euskal Herrian garai horietan prostituzioa existitzen ez zenik. «Bada sinesmen oso orokortua pentsatzen duena Euskal Herrian prostituzioa ez dela existitu edo, izatekotan, oso gauza isila eta gutxi batzuen baino ez dela izan. Zer pentsa ematen du, esaterako, euskaraz 'puta' hitza ez existitzeak. 'Emagaldut' esaten da, baina asko samurtutakoa iruditzen zait, behartu samarra.